

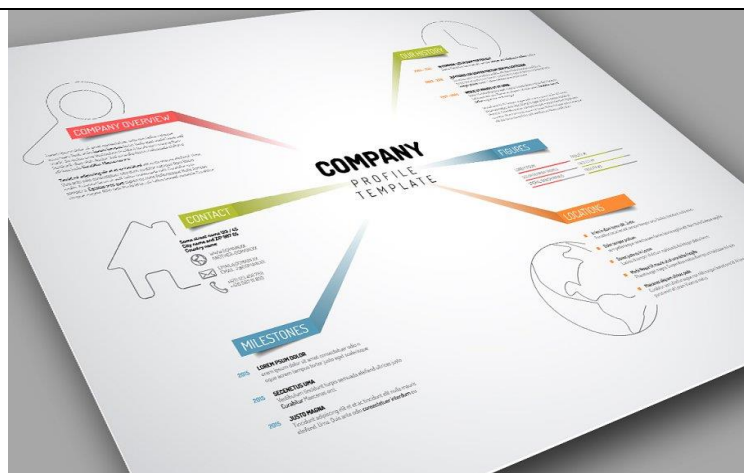

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ**

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΦΗΝΑΡΟΛΑΚΗ Α.Μ:9548

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. ΙΑΤΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον καθηγητή μου κ. Ιατράκη Γεώργιο, κυρίως για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε και την υπομονή που έκανε κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πτυχιακής μου εργασίας, καθώς επίσης και για την πολύτιμη καθοδήγηση του.

Ευχαριστώ την οικογένεια μου και όλα εκείνα τα πρόσωπα που με στήριξαν και πίστεψαν σε εμένα.

Περιεχόμενα	
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ABSTRACT	5
Κεφάλαιο 1: ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
1.1 Ορισμός και έννοια αστικής εταιρείας.....	7
1.2 Η σύμβαση της αστικής εταιρείας	9
1.3 Μορφές εμφάνισης.....	11
1.4 Σκοπός.....	12
1.5 Αστική εταιρεία με νομική προσωπικότητα	14
1.6 Διαφορές αστικής εταιρείας με άλλους τύπους εταιρειών	16
1.7 Οι αλλαγές που επέφερε ο νόμος 4072/12 στην αστική εταιρεία με νομική προσωπικότητα.....	18
Κεφάλαιο 2: ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	20
2.1 Εταιρική ιδιότητα	20
2.2 Απόκτηση και απώλεια της ιδιότητας του εταίρου	20
2.3 Δικαιώματα των εταίρων.....	22
2.4 Υποχρεώσεις των εταίρων	24
2.5 Διαχείριση	25
2.6 Εκπροσώπηση	28
Κεφάλαιο 3: ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	30
3.1 Λύση.....	30
3.1.1 Λόγοι λύσης.....	30
3.2 Εκκαθάριση	33
3.2.1 Πρόσωπα που αναλαμβάνουν το έργο της εκκαθάρισης.....	34
3.2.2 Εργασίες της εκκαθάρισης.....	35
3.3 Πτώχευση.....	36
3.3.1 Κήρυξη της πτώχευσης	36
3.3.2 Περάτωση της πτώχευσης	39
Συμπεράσματα.....	40
Βιβλιογραφία	42

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στη σύγχρονη διαμόρφωση της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, η σημασία των ενώσεων προσώπων είναι τεράστια. Οι στόχοι επιτυγχάνονται με την οργανωμένη συνεργασία προσώπων και κεφαλαίων, οι οποίοι στόχοι δεν θα ήταν εφικτό να πραγματοποιηθούν από μεμονωμένα άτομα. Στην εταιρεία υπάγονται όλες οι ενώσεις προσώπων που ιδρύονται με δικαιοπραξία για την επιδίωξη κοινού σκοπού σε όλα τα μέλη της ένωσης. Οι διάφοροι εταιρικοί τύποι που προβλέπονται από το νόμο μπορούν να υπαχθούν στις προσωπικές ή τις κεφαλαιουχικές εταιρείες.

Αντικείμενο μελέτης της παρούσας εργασίας είναι η αστική εταιρεία, η οποία ανήκει στις προσωπικές εταιρείες και αποτελεί έναν τύπο εταιρείας, ο οποίος είναι χωρίς προσωπικότητα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται από τον αστικό κώδικα. Με την εργασία αυτή, θέλω να επισημάνω τα πλεονεκτήματα που έχει μια αστική εταιρεία έναντι άλλων μορφών επιχειρήσεων, συγκρίνοντας την με άλλου είδους μορφών επιχειρήσεων, για να διευκολύνω τον επίδοξο επιχειρηματία στην επιλογή της καταλληλότερης για αυτόν, νομικής μορφής της επιχείρησής του.

Η παρούσα εργασία είναι γραμμένη με σύγχρονο και κατανοητό τρόπο με σύντομη και περιεκτική παρουσίαση των επιμέρους εννοιών. Η πτυχιακή αυτή εργασία αποτελείται από τρία κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο θα γίνει αναφορά στην έννοια της αστικής εταιρείας, στην εταιρική σύμβαση που διέπει αυτού του είδους την εταιρεία, στα βασικά χαρακτηριστικά της. Επιπλέον, θα γίνει αναφορά στις μορφές της αστικής εταιρείας, τις διαφορές της με άλλους τύπους εταιρειών και το σκοπό λειτουργίας της. Αναφορά γίνεται στον Νόμο 4072/12 και συγκεκριμένα στο άρθρο 270 αυτού για την αστική εταιρεία.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα γίνει αναφορά για τις εσωτερικές και εξωτερικές σχέσεις της αστικής εταιρείας. Παρουσιάζονται μέσα από 6 υποκεφάλαια τα οποία περιέχουν την εταιρική ιδιότητα, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους, την εκπροσώπηση και τις ευθύνες για τις εταιρικές υποχρεώσεις.

Στο τρίτο και τελευταίο κεφάλαιο, το οποίο αποτελείται από οκτώ υποκεφάλαια, γίνεται αναφορά στη περάτωση της αστικής εταιρείας, η οποία περιλαμβάνει τον τρόπο και τους λόγους λύσης, καθώς επίσης την εκκαθάριση αυτής, τα πρόσωπα και τις εργασίες της εκκαθάρισης. Στη συνέχεια στο κεφάλαιο αυτό, γίνεται μια συνοπτική αναφορά στην πτώχευση της αστικής εταιρείας. Τέλος, παρουσιάζεται η βιβλιογραφία με τις κυριότερες πηγές που βοήθησαν στην εκπόνηση της παρούσας πτυχιακής.

ABSTRACT

In the contemporary shaping of economic and social life, the importance of associations of individuals is enormous. The objectives are achieved through organized cooperation between individuals and capital, which would not be feasible for individuals. The company has all the associations of persons established by law to pursue a common purpose for all members of the association. The various corporate types provided by law may be subject to personal or capital companies. The subject of this study is the civil society, which belongs to the personal companies and is a type of company, which is without personality, according to the provisions of the Civil Code. With this work, I want to highlight the advantages of a bourgeois society vis-à-vis other types of business, comparing it with other types of business, in order to facilitate the aspiring entrepreneur in choosing the most appropriate legal form for his business. This thesis is written in a modern and comprehensible manner with a brief and comprehensive presentation of the individual concepts. This thesis consists of three chapters. In the first chapter we will refer to the concept of civil society, to the corporate agreement that governs this type of company, to its basic characteristics. In addition, the forms of the civil society, its differences with other types of companies and its purpose will be mentioned. I will also mention Law 4072/12 and in particular Article 270 thereof for the civil society. In the second chapter there will be a report on the internal and external relations of the civil society. They are presented through six sub-chapters containing their corporate status, obligations and rights, representation and responsibilities for corporate obligations.

In the third and final chapter, which consists of eight sub-chapters, reference is made to the termination of the civil society, which includes the way and the reasons for the dissolution, as well as its liquidation, the persons and the work of the liquidation. Furthermore, in this chapter, a brief reference is made to the bankruptcy. Finally, the bibliography is presented with the main sources that helped to prepare this thesis.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην εποχή της οικονομικής κρίσης, ο επιχειρηματικός κόσμος πρέπει να είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί στο μέγιστο τις δυνατότητες που του παρέχει κάθε μορφή οικονομικής μονάδος αλλά και την ευεργετική νομοθεσία που στηρίζει, τουλάχιστον από φορολογικής πλευράς, τη δημιουργία και βιωσιμότητα μεγάλων οικονομικών μονάδων.

Εταιρεία είναι η οποιαδήποτε ένωση φυσικών ή νομικών προσώπων προς επίτευξη κάποιου κοινού σκοπού. Ωστόσο, η επιλογή μιας εταιρικής μορφής, αλλά και του καταλληλότερου νομικού πλαισίου που θα εφαρμοσθεί με σκοπό τη σύσταση αλλά και τη λειτουργία μιας εταιρείας δεν είναι κάτι απλό. Κάθε τύπος επιχείρησης έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και η επιλογή του εξυπηρετεί ορισμένη οικονομική σκοπιμότητα.

Στην παρούσα εργασία θα εξεταστεί η περίπτωση της αστικής εταιρείας. Αστικές εταιρείες είναι εκείνες οι οποίες διέπονται ευθέως κυρίως από τον αστικό κώδικα και συγκεκριμένα από τα άρθρα 741-784.

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η Αστική Εταιρεία, σύμφωνα με τα όσα ορίζει ο αστικός κώδικα αποτελεί μια ένωση προσώπων χωρίς προσωπικότητα¹, ενώ ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 741 ΑΚ², τα κυριότερα στοιχεία, που χαρακτηρίζουν μια αστική εταιρεία, αποτελώντας ουσιαστικά τα βασικά στοιχεία της εταιρικής σύμβασής της είναι τα κάτωθι:

¹ Ν.Κ. Ρόκας. (2006), «Εμπορικές Εταιρίες», 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ 15

² Νικόλαος Τ. Τριάντος,(2015), «Αστικός κώδικας»,3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ 1082

- Αφορά μια ενοχική σύμβαση, σύμφωνα με την οποία ένα μικρό σύνολο δύο ή περισσότερων ατόμων στοχεύει στην επίτευξη κοινών σκοπών, ενώ
- όσον αφορά την επιδίωξη των τελευταίων, αυτή αποτελεί μια αμοιβαία υποχρέωση μεταξύ των δύο συμβαλλομένων μερών, ενώ
- το κύριο μέσο για την παραπάνω επιδίωξη είναι οι κοινές εισφορές των συμβαλλόμενων μερών.³ Οι εισφορές και κάθε τι που αποκτάται ανήκει σε όλους τους εταίρους.

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να τονισθεί, ότι η διατύπωση της παραπάνω διάταξης έχει σαφή προσανατολισμό στο κομμάτι της αντίληψης της εταιρείας σαν μια σύμβαση, χωρίς όμως από την άλλη πλευρά να υπάρχει οποιαδήποτε αναφορά στις ιδιότητες της σαν μια ένωση προσώπων με οργανωμένο τρόπο, η οποία συνιστάται και συγκροτείται μέσω της εταιρικής σύμβασης. Ειδικότερα, η αστική εταιρεία σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον αστικό κώδικα δεν έχει κανενός είδους νομική προσωπικότητα, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή για το σκοπό αυτό και η απόκτηση εμπορικής ιδιότητας για αυτήν.

Όσον αφορά δε το κομμάτι της εδραίωσης της αστικής εταιρείας, κομβικής σημασίας είναι η ύπαρξη της σύμβασης,⁴ η οποία θα πρέπει να αφορά τουλάχιστον δύο συμβαλλόμενα πρόσωπα, είτε πρόκειται για φυσικά πρόσωπα είτε για νομικά πρόσωπα.⁵

Πιο συγκεκριμένα, τα φυσικά πρόσωπα θα πρέπει να έχουν μια δικαιοπρακτική ικανότητα, ενώ αν πρόκειται για πρόσωπα τα οποία είναι ανίκανα να φέρουν την παραπάνω ιδιότητα, τότε απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εκπροσώπησή τους από έναν νόμιμο εκπρόσωπο τους.

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις εκείνες, που ο νόμιμος εκπρόσωπος των παραπάνω ατόμων συμμετέχει για δικό του λογαριασμό στην αστική εταιρεία, τότε στην περίπτωση αυτή, ο ανίκανος θα πρέπει να εκπροσωπηθεί στην εταιρεία αυτή από

³ Νικόλαος Τ. Τριάντος,(2015), «Αστικός κώδικας»,3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ.1085

⁴ Άρθρο 252, Κώδικας Νομικού Βήματος,« Οι σχέσεις των εταιρών μεταξύ τους καθορίζονται από την εταιρική σύμβαση. Στις σχέσεις αυτές οι εταίροι ευθύνονται για κάθε παίσιμα».

⁵ Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ.119-120

έναν ειδικό επίτροπο, ειδάλλως εγείρεται έντονα το ζήτημα της σύγκρουσης συμφερόντων του δικαιοπρακτικά ανίκανου με το νόμιμο εκπρόσωπό του.

Από την άλλη πλευρά, η μη ύπαρξη νομικής προσωπικότητας σημαίνει στην πραγματικότητα, ότι η αστική εταιρεία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αποτελέσει ένα υποκείμενο δικαίου με αυτοτέλεια, το οποίο δεν θα εξαρτάται σε καμία περίπτωση από τους εταίρους του, συνεπώς δεν θα μπορεί να φέρει εταιρική περιουσία, ενώ επίσης η αστική εταιρεία δεν μπορεί και δεν έχει κανενός είδους ικανότητα είτε βουλευτική, είτε δικαιοπρακτική.

Αντίθετα, ο εκπρόσωπος της αστικής εταιρείας πραγματοποιεί τις συναλλαγές με βάση το όνομα των εταίρων αυτής, έχοντας παράλληλα συνέπειες όσον αφορά την ευθύνη σε προσωπικό επίπεδο των ίδιων των μελών αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας προς τρίτα μέρη.

Επιπλέον, τα νομικά πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε αστικές εταιρείες, καθώς ο σκοπός των νομικών προσώπων δεν αποτελεί πάντα εμπόδιο στην επιθυμία συμμετοχής τους σε μια αστική εταιρεία, στο βαθμό εκείνο κατά τον οποίο ένα νομικό πρόσωπο μπορεί να επιδιώκει.

1.2 Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Όπως αναφέρεται ρητά από τον αστικό κώδικα, στο άρθρο 741, οι αστικές εταιρείες⁶ αποτελούν κατά κύριο λόγο φορείς εταιρικών δραστηριοτήτων, μέσω των οποίων τα μέλη έχουν αναλάβει την υποχρέωση με αμοιβαίο τρόπο της επιδίωξης μέσω κοινών εισφορών, της επίτευξης ενός κοινού σκοπού και ιδίως οικονομικό.⁷ Η βασική χρήση της αφορά για διάφορες δραστηριότητες, όπως είναι για παράδειγμα, δραστηριότητες επιστημονικής φύσεως, φιλανθρωπικής φύσεως, οικονομικής φύσεως, καθώς και εμπορικής φύσεως.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα όσα ορίζει το άρθρο 741 Α.Κ, προκύπτει ότι: ο σκοπός είναι οικονομικός, δηλαδή η εταιρική δράση από την οποία μπορεί να προκύψουν

⁶ Ν.Κ. Ρόκας, (2006), «Εμπορικές Εταιρίες», 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ 43

⁷ Νικόλαος Τ. Τριάντος,(2015), «Αστικός κώδικας»,3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ.1083

ενδοσυμβατική ή αδικοπρακτική ευθύνη ή παροχές που αμείβονται κατά τα συναλλακτικά ήθη, χωρίς απαραίτητα όλα αυτά να συνδέονται με την επιδίωξη κέρδους, και ο σκοπός, να μην είναι οικονομικός εφόσον τυχόν κέρδη θα πρέπει στο τέλος κάθε χρήσης να επενδύονται στην εταιρεία, στοχεύοντας με αυτό τον τρόπο στο να συντελεστεί προώθηση των στόχων της εταιρείας, στόχων οι οποίοι έχουν καθοριστεί σαφώς μέσω του καταστατικού της.

Αναφορικά δε με τις εισφορές των εταίρων, αυτές μπορούν να αφορούν είτε εισφορές μέσω εργασίας των εταίρων, είτε εισφορές μέσω χρημάτων είτε οποιονδήποτε άλλων παροχών. Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να τονισθεί, ότι στις περιπτώσεις εκείνες, όπου οι εταίροι δεν έχουν συμφωνήσει κάτι διαφορετικό, τότε οι τελευταίοι υπόκεινται υποχρεωτικά σε ίσες εισφορές μεταξύ τους.

Αντίθετα, σε περιπτώσεις που παρουσιαστούν φαινόμενα υπερημερίας ή αδυναμιών των εταίρων να καταβάλλουν τις εισφορές αυτές, καθώς επίσης και να εκτελέσουν τις υποχρεώσεις τους, τότε είναι πιθανή η καταγγελία της εταιρείας, αντί της εφαρμογής των δικαιωμάτων υπαναχώρησης για τις αμφοτεροβαρείς συμβάσεις.⁸

Ο κάθε εταίρος μιας αστικής εταιρείας φέρει ευθύνη αποκλειστικά και μόνο για το δικό του κομμάτι, μη έχοντας το δικαίωμα να πραγματοποιεί ενέργειες, οι οποίες είτε αφορούν τον ίδιο είτε τρίτο, αντίθετες με τις επιδιώξεις και τα συμφέροντα της αστικής εταιρείας.⁹

Αναλυτικότερα, στην περίπτωση της αστικής εταιρείας, απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκυρη σύσταση της είναι να συναφθεί εταιρική σύμβαση μεταξύ δυο η περισσότερων προσώπων. Η σύμβαση της αποτελεί μια σύμβαση η οποία δημιουργείται άτυπα, ενώ σύμφωνα με τον αστικό κώδικα, εμφανίζει τα χαρακτηριστικά της ενοχικής, διαρκούς και αμφοτεροβαρούς σύμβασης (λόγω της πρόθεσης των εταίρων για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού).

Ειδικότερα, η σύμβαση αυτή θεωρείται ενοχική, καθώς μέσω αυτής δημιουργούνται υποχρεώσεις για τους εταίρους, οι οποίες είναι συνέπεια των προθέσεών τους για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού, ενώ όσον αφορά τους εταίρους, όπως αναφέρθηκε

⁸ Κασσαβέτης, Δ. (2001), «Πρακτικά συνεδρίου», ΤΕΙ Μεσολογγίου, σελ. 105

⁹ Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ.121

παραπάνω αυτοί θα μπορούσαν να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα, χωρίς να έχει ιδιαίτερη σημασία το κατά πόσον το νομικό πρόσωπο έχει περιορισμένη ή μη ευθύνη.

Αξίζει όμως να σημειωθεί, ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να αποτελέσουν μέλη αστικών εταιρειών, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς επίσης και το δημόσιο, λόγω του ότι δεν επιτρέπεται η απευθείας συμμετοχή τους σε εμπορικές πράξεις, όπως είναι για παράδειγμα η συμμετοχή τους σε μια αστική εταιρεία.

Συνοπτικά, τα κυριότερα χαρακτηριστικά της εταιρικής σύμβασης¹⁰ μιας αστικής εταιρείας είναι τα κάτωθι:

- Η σύμβαση της αστικής εταιρείας συνεχίζει να υπάρχει μεταξύ των εταίρων αυτής, από τη στιγμή σύστασης της μέχρι και την λύση της, γεγονός το οποίο αποκλείει τη δυνατότητα σύστασης μιας αστικής εταιρείας ενός ατόμου (μονοπρόσωπη).
- Η κατάρτιση της σύμβασης της αστικής εταιρείας είναι άτυπη, έχοντας σαν βασικό χαρακτηριστικό της σύμπραξη και συμμετοχή των εταίρων για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού.
- Δεν είναι υποχρεωτικό, η αστική εταιρεία να διαθέτει περιουσία, καθώς επίσης και να επιδιώκει σκοπούς κερδοσκοπικής φύσεως.
- Η αστική εταιρεία έχει διάφορες μορφές με τις οποίες συνίσταται, γεγονός το οποίο θα αναλυθεί στην επόμενη ενότητα της παρούσας εργασίας.

1.3 ΜΟΡΦΕΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ

Αναφορικά με τις κυριότερες μορφές εμφάνισης της αστικής εταιρείας είναι οι ακόλουθες:

- Η αστική εταιρεία είναι πιθανόν να εμφανιστεί τόσο σαν μια απλή πολυπρόσωπη σχέση, της οποίας απουσιάζει η νομική αυτοτέλεια, ενώ μπορεί επίσης να εμφανιστεί σαν ένα αυτοτελές υποκείμενο δικαίου.

¹⁰ Ν.Κ. Ρόκας. (2006), «Εμπορικές Εταιρίες», 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ 44

- Η αστική εταιρεία στις περιπτώσεις που δεν διαθέτει περιουσία, μπορεί να θεωρηθεί σαν μια αμιγώς ενοχική σύμβαση,
- ενώ στις περιπτώσεις που διαθέτει περιουσία (η οποία μπορεί να μη διακρίνεται από την περιουσία των μελών της σε ατομικό επίπεδο), τότε πρόκειται για ενοχική σχέση, της οποίας βασικό χαρακτηριστικό είναι η συμπερίληψη εμπράγματων στοιχείων, ενώ είναι πιθανόν τέλος να διαθέτει πλήρη περιουσιακή αυτοτέλεια.
- Η αστική εταιρεία είναι πιθανόν να εμφανίζει σκοπό οικονομικής ή ιδεολογικής φύσεως.
- Η αστική εταιρεία είναι πιθανόν επίσης να λαμβάνει μορφές διαρκείας ή ευκαιρίας.
- Η αστική εταιρεία μπορεί πιθανόν επίσης να είναι είτε εξωτερική είτε εσωτερική.

1.4 ΣΚΟΠΟΣ

Όσον αφορά το σκοπό¹¹ της αστικής εταιρείας, αυτός μπορεί να είναι οποιοσδήποτε σκοπός νόμιμος και θεσμικός, όπως είναι για παράδειγμα, φιλανθρωπικοί, οικονομικοί ή πολιτιστικοί σκοποί.¹²

Ειδικότερα, στις περιπτώσεις των οικονομικών σκοπών, η αστική εταιρεία έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει νομική προσωπικότητα, ενώ οι εταίροι από την πλευρά τους έχουν την υποχρέωση μέσω της εταιρικής σύμβασης να επιδιώξουν τον κοινό σκοπό, τόσο μέσω θετικών ενεργειών (όπως είναι η συνεργασία των ατόμων και η καταβολή των εισφορών), καθώς επίσης και μέσω παραλείψεων (όπως είναι για παράδειγμα οι ανταγωνιστικές πράξεις κλπ).

Επιπλέον, η παραπάνω υποχρέωση αποτελεί ένα από τα πλέον σημαντικά στοιχεία, γεγονός το οποίο αποτελεί στοιχείο διαφοροποίησης της αστικής εταιρείας από άλλα είδη συμβάσεων και μορφών συλλογικών δράσεων.

¹¹ Ν.Κ. Ρόκας. (2006), «Εμπορικές Εταιρίες», 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ 45

¹² Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ 121-122

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να σημειωθεί, ότι σε καμία περίπτωση δεν υπάρχει λόγος άρσης των κοινών σκοπών, το ότι οι επιδιώξεις των εταίρων σε ατομικό επίπεδο δεν ταιριάζουν με τις επιδιώξεις της εταιρείας ή του ότι τυχόν κάποιος από τους εταίρους είναι, λόγω των ατομικών του δραστηριοτήτων, ανταγωνιστής με αυτήν.¹³

Επιπλέον, η αστική εταιρεία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να έχει εμπορικό σκοπό, ενώ ακόμα και αν ασκεί εμπορική δραστηριότητα, τότε αυτό δεν αποτελεί λόγο ακύρωσης της εταιρείας, ενώ αντίθετα η εταιρεία μπορεί να χαρακτηριστεί σαν ομόρρυθμη εμπορική εταιρεία. Αυτό μπορεί να συμβαίνει γιατί στις προσωπικές εταιρίες δεν προβλέπεται έλεγχος της νομιμότητας των καταστατικών από διοικητική Αρχή, όπως συμβαίνει με ορισμένες κεφαλαιουχικές ούτε από συμβολαιογράφο, αφού αρκεί να είναι ένα ιδιωτικό έγγραφο.

Στην πραγματικότητα, η ύπαρξη ενός ελέγχου θα λειτουργούσε αποτρεπτικά προφανώς για την παράληψη αυτή. Επίσης, στην περίπτωση που, και ο σκοπός της αστικής εταιρείας δεν είναι εμπορικός, όμως παρόλα αυτά η εταιρεία προβαίνει σε εμπορικές δραστηριότητες, τότε και πάλι η εταιρεία είναι στην πραγματικότητα εμπορική, δηλαδή ομόρρυθμη.

Οι διατάξεις για την αστική εταιρεία, ως διατάξεις που παρέχουν ένα νομικό ένδυμα για οποιονδήποτε θέλει να δραστηριοποιηθεί με την μορφή εταιρείας, είτε είναι έμπορος είτε όχι, δεν θέτουν σαν προϋπόθεση του σκοπού της το κέρδος αλλά ούτε και το απαγορεύουν. Όπως είπαμε, οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν μόνο ότι ο σκοπός πρέπει να είναι ο οικονομικός, εφόσον οι εταίροι θέλουν η εταιρεία να αποκτήσει νομική προσωπικότητα. Αν παραλειφθεί να συμφωνηθεί και να αναγραφεί στο καταστατικό ποιος θα είναι ο εταιρικός σκοπός, τότε η εταιρική σύμβαση θα είναι άκυρη¹⁴ και ενδεχομένως, κατά μετατροπή, θα μπορεί αν θεωρηθεί ότι είναι ένα άλλου είδους σύμβαση. Με ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί η εταιρεία που έχει νομική προσωπικότητα να αρνηθεί δέσμευσή της προς τρίτους εξαιτίας ανάληψης υποχρεώσεων που βρίσκονται εκτός του εταιρικού σκοπού.

¹³ Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ 121-122

¹⁴ Ν.Κ. Ρόκας. (2006), «Εμπορικές Εταιρίες», 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ 49

Αντίστοιχα ισχύουν και με την ανάληψη μη εμπορικών δραστηριοτήτων εκ μέρους προσωπικής εταιρείας που λειτουργεί με το ένδυμα εμπορικής εταιρείας. Υπόκειται επίσης σε έλεγχο το κατά πόσο ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα ο χαρακτηρισμός μιας εταιρείας στο εταιρικό της ως «μη κερδοσκοπικής» γιατί, αυτό που είναι νομικά ενδιαφέρον είναι η πραγματική δραστηριότητα της εταιρείας και όχι τι δηλώνει με το καταστατικό της. Τυχόν τροποποιήσεις της εταιρικής σύμβασης πρέπει να μην θίγουν το ελάχιστο περιεχόμενο, που ορίζει για αυτήν ο νόμος.

1.5 ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕ ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ

Κατά κανόνα η αστική είναι προσωπική εταιρεία και δεν έχει νομική προσωπικότητα, όταν όμως επιδιώκει οικονομικό σκοπό, τηρώντας τους όρους δημοσιότητας, αποκτάει νομική προσωπικότητα. Η κτήση νομικής προσωπικότητας συνεπάγεται για το νομικό πρόσωπο, ικανότητα δικαίου, ικανότητα για δικαστική παράσταση, περιουσία, όργανα, επωνυμία, έδρα και ιθαγένεια. Το ζήτημα της αναγνώρισης νομικής προσωπικότητας αντιμετωπίζεται στα άρθρα 61-62 του Α.Κ. Ο σκοπός ο οποίος επιδιώκουν μπορεί να είναι είτε οικονομικός είτε μη κερδοσκοπικός.

Οι αστικές εταιρείες αποκτούν νομική προσωπικότητα, εφόσον το επιθυμούν, με τη καταχώρισή τους στο Γ.Ε.ΜΗ. η εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ δημιουργεί μαχητό τεκμήριο εμπορικής ιδιότητας και σημαίνει για τον εγγεγραμμένο υποχρέωση ετήσιας καταβολής του τέλους τήρησης Μεριδίας και υποχρεωτική εγγραφή του στο μητρώο του οικείου επιμελητηρίου.

Όπως ορίζεται από άρθρο 15 παρ 1 του ν. 3419/2005, οι συνέπειες της καταχώρισης έχουν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- Τα υπό σύσταση νομικά πρόσωπα αποκτούν νομική προσωπικότητα.
- Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που ρυθμίζουν τη μετατροπή ή το μετασχηματισμό των εταιριών συντελείται η μετατροπή των υπόχρεων εταιρειών σε ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, αστικούς συνεταιρισμούς και σε εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1,

- Επέρχεται η τροποποίηση του καταστατικού,
- Συντελείται η συγχώνευση ή η διάσπαση με μόνη εγγραφή και πριν από τη διαγραφή της εταιρείας που απορροφάται η διασπάται,
- Επέρχεται η Λύση, μετά από απόφαση των εταίρων ή έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης,
- Επέρχεται η αναβίωση.

Βασική αρχή του δικαίου των νομικών προσώπων αποτελεί η αρχή της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου απέναντι στα μέλη του. Έτσι το νομικό πρόσωπο αποτελεί χωριστό υποκείμενο δικαίου, υπάρχει και δρα ανεξάρτητα από την ταυτότητα και δράση των μελών, έχει ικανότητα δικαίου (ΑΚ 62), ικανότητα για δικαιοπραξία και αδικοπραξία (ΑΚ 70, 71) ικανότητα διαδίκου (ΚΠολΔ 62 εδ 1) και ικανότητα παράστασης στο δικαστήριο (ΚΠολΔ 63 παρ 1 εδ 2). Συνέπεια της χωριστής προσωπικότητας του νομικού προσώπου είναι η περιουσιακή αυτοτέλεια¹⁵ απέναντι στα μέλη του. Όπως το φυσικό πρόσωπο έτσι και το νομικό είναι αποκλειστικός φορέας των δικών του υποχρεώσεων και των δικών του δικαιωμάτων. Τα μέλη του νομικού προσώπου δεν ευθύνονται για τις υποχρεώσεις του και αντίστροφα το νομικό πρόσωπο δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις των μελών του.

Το στοιχείο που διαφοροποιεί την αστική εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από την έννοια γένους της, την εταιρεία των άρθρων ΑΚ 741 επ, είναι η αδυναμία των μελών της να καρπωθούν κέρδη από την δράση της. Η κτήση νομικής προσωπικότητας στην αστική εταιρεία προϋποθέτει κατά την ΑΚ 784 την επιδίωξη οικονομικού σκοπού. Οικονομικός σκοπός σημαίνει γενικά η από κοινού επιδίωξη κέρδους από τους εταίρους οικονομικής δραστηριότητας. Για την εφαρμογή του άρθρου 784 ΑΚ η έννοια του οικονομικού σκοπού δεν περιλαμβάνει τον εμπορικό, ο οποίος όταν συντρέχει καθιστά την εταιρεία εμπορική.

Όταν στερείται νομικής προσωπικότητας, φορείς του δικαιώματος είναι όλοι οι εταίροι επί της εταιρικής περιουσίας στις εσωτερικές και εξωτερικές της σχέσεις, ενώ με την απόκτηση νομικής προσωπικότητας οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εταίρων υφίστανται έναντι νομικού προσώπου της εταιρείας. Όταν η αστική εταιρεία

¹⁵ Ν.Κ. Ρόκας. (2006), «Εμπορικές Εταιρίες», 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ 87

έχει νομική προσωπικότητα, δημιουργεί δική της περιουσία, αυτοτελή και ανεξάρτητη από την ατομική περιουσία των εταίρων.¹⁶

Όταν η αστική εταιρεία δεν έχει νομική προσωπικότητα, τότε συστήνεται άτυπα, χωρίς δημοσιότητα και δεν μπορεί να πτωχεύσει. Όταν όμως έχει νομική προσωπικότητα, αντιμετωπίζεται από το νόμο όπως η ομόρρυθμη και η ετερόρρυθμη εταιρεία εκτός από την πτώχευση, η οποία στην περίπτωση της αστικής εταιρείας με νομική προσωπικότητα επιφέρει απλά τη λύση της¹⁷.

1.6 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Είναι γεγονός, ότι η αστική εταιρεία εμφανίζει αρκετές ομοιότητες με τις εμπορικές εταιρίες, με αποτέλεσμα να θεωρείται μια συμπληρωματική μορφή των εμπορικών εταιρειών, εντούτοις όμως η αστική εταιρεία εμφανίζει σημαντικές διαφορές με τις εμπορικές εταιρίες, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Σε αντίθεση με τις εμπορικές εταιρίες, η αστική εταιρεία δεν έχει κάποιον συγκεκριμένο σκοπό, καθώς ο σκοπός της μπορεί να είναι οικονομικός, ενώ οι εμπορικές εταιρίες, όπως η ανώνυμη εταιρεία, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και οι συνεταιρισμοί έχουν καθαρά οικονομικό σκοπό.
- Αντίστοιχα, για να είναι έγκυρη η σύσταση μιας αστικής εταιρείας δεν είναι δυνατόν να υπάρξει κάποιου είδους δημοσιότητα των πράξεων σύστασης, ενώ αντίθετα στις εμπορικές εταιρίες, εκτός της αφανούς εταιρείας, όλες οι υπόλοιπες εμπορικές εταιρίες περιβάλλονται με συγκεκριμένους τύπους, ενώ ανάλογα με τις διατάξεις υπάρχει και συγκεκριμένη δημοσιότητα στην οποία πρέπει να υποβληθούν.
- Η συνήθης μορφή της αστικής εταιρείας είναι χωρίς νομικής προσωπικότητα, σε αντίθεση με τις εμπορικές εταιρίες.
- Οι εμπορικές εταιρίες, οι οποίες αποτελούν νομικά πρόσωπα θεωρούνται έμποροι, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες, που ο βασικός σκοπός τους δεν είναι η

¹⁶ Ν.Κ. Ρόκας. (2006), «Εμπορικές Εταιρίες», 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ 87

¹⁷ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 41

πραγματοποίηση εμπορικών δραστηριοτήτων, σε αντίθεση με την αστική εταιρεία, όπου ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που διαθέτει νομική προσωπικότητα, σε περίπτωση που δεν πραγματοποιεί εμπορικές πράξεις, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί έμπορος.

- Η ευθύνη των εταίρων μιας αστικής εταιρείας υπάγεται στο γενικό πλαίσιο διατάξεων του αστικού κώδικα, ενώ ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της αστικής εταιρείας έναντι τρίτων, οι οποίες δημιουργήθηκαν από τη σύστασή της και έπειτα και οι οποίες κατανέμονται μεταξύ των εταίρων με συμμετρία και ανάλογα με το μερίδιο τους στην εταιρεία. Αντίθετα, στις εμπορικές προσωπικές εταιρίες, όπως είναι η ομόρρυθμη και η ετερόρρυθμη εταιρεία, τόσο οι ομόρρυθμοι όσο και οι ετερόρρυθμοι εταίροι φέρουν ολοκληρωτικά την ευθύνη για τις υποχρεώσεις των εταιρειών τους.

Διαφορές αστικής εταιρείας και σωματείου

Είναι γεγονός, ότι τόσο τα σωματεία όσο και οι αστικές εταιρίες αποτελούν δύο ενώσεις προσώπων, οι οποίες αν και εμφανίζουν πολλές ομοιότητες μεταξύ τους, εντούτοις εμφανίζουν και σημαντικές διαφορές, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα¹⁸:

- Η αστική εταιρεία αποτελείται από ένα μικρό αριθμό μελών, τα οποία συμπράττουν για να πραγματοποιηθεί η σύστασή της, ενώ αντίθετα τα σωματεία δημιουργούνται από τη σύμπραξη μεγάλου αριθμού μελών (τουλάχιστον 20 άτομα) .
- Η σύσταση της αστικής εταιρείας πραγματοποιείται με ιδιόρρυθμη αμφοτεροβαρής σύμβαση σε αντίθεση με τη σύσταση του σωματείου, η οποία γίνεται με ιδιόρρυθμη δικαιοπραξία.
- Το σωματείο αποτελεί μια ένωση ατόμων έχοντας πάντα νομική προσωπικότητα σε αντίθεση με την περίπτωση της αστικής εταιρείας, όπου στην πλειονότητα των περιπτώσεων δεν υπάρχει νομική προσωπικότητα.
- Η αστική εταιρεία υπάρχει χωρίς να απαιτείται σε καμία περίπτωση η καταχώρηση της σε κάποιο βιβλίο, σε αντίθεση με το σωματείο, το οποίο

¹⁸ Νικόλαος Τ. Τριάντος,(2015), «Αστικός κώδικας»,3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ.1098

μέχρι να καταχωρηθεί στο βιβλίων σωματείων του Πρωτοδικείου μπορεί να χαρακτηριστεί σαν μια ένωση προσώπων, δηλαδή μια αστική εταιρεία.

- Το σωματείο σε καμία περίπτωση δεν έχει εμπορικό σκοπό.
- Τέλος, σε περίπτωση λύσης και εκκαθάρισης του σωματείου, η περιουσία του σωματείου δεν περιέχεται στα μέλη αυτού, σε αντίθεση με τα όσα συμβαίνουν στην αστική εταιρεία και γενικότερα σε άλλου είδους μορφών εταιρειών.¹⁹

1.7 ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΠΕΦΕΡΕ Ο ΝΟΜΟΣ 4072/12 ΣΤΗΝ ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕ ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ

Στο πλαίσιο των διαρθρωτικών αλλαγών που επιβάλλονται ψηφίστηκε την 10^η Απριλίου 2012 το πολυνομοσχέδιο «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος – Νέα Εταιρική Μορφή – Σήματα – Μεσίτης Ακινήτων – Ρύθμιση Θεμάτων Ναυτιλίας, Λιμένων και Αλιείας και άλλες διατάξεις», το οποίο περιλαμβάνει το νόμο 4072/2012. Το δεύτερο τμήμα του νόμου που βρίσκεται στο έβδομο μέρος του πολυνομοσχεδίου, περιέχει στα άρθρα 249 επ, τις νέες ρυθμίσεις για τις προσωπικές εμπορικές εταιρίες.

Ωστόσο, μετά τη ψήφιση του παραπάνω νόμου, προβλέπεται πλέον πως στην αστική εταιρεία του άρθρου 784 Α.Κ επέφερε με το άρθρο 270 αυτού, βαθιά τομή στις αστικές εταιρίες με νομική προσωπικότητα και πιο συγκεκριμένα στο μέτρο ευθύνης των εταίρων της για τις υποχρεώσεις της εταιρίας έναντι τρίτων.

Το άρθρο 270 προβλέπει ότι στην αστική εταιρία με νομική προσωπικότητα εφαρμόζονται αναλογικά όλες οι διατάξεις για την ομόρρυθμη εταιρεία με μόνη εξαίρεση την περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου 251 του ίδιου νόμου, ήτοι σε περίπτωση εν τοις πράγμασι λειτουργούσας ομόρρυθμης εταιρείας, μη καταχωρημένης στο Γ.Ε.ΜΗ. Ως εκ τούτου, οι εταίροι της αστικής εταιρείας με νομική

¹⁹ Νικόλαος Τ. Τριάντος,(2015), «Αστικός κώδικας»,3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ.1099

προσωπικότητα ευθύνονται πλέον αλληλεγγύως και εις ολόκληρο για τα χρέη της παράλληλα με την εταιρεία. Στο άρθρο 270 του ν. 4072/12 προβλέπεται επίσης ότι οι ειδικές διατάξεις για τις επαγγελματικές εταιρείες εξακολουθούν να ισχύουν.

Συμπεράσματα για τις αλλαγές που επέφερε ο νόμος 4072/12 στις προσωπικές εταιρείες

Σκοπός του νόμου δεν είναι μόνο η προσπάθεια για πιο ολοκληρωμένη ρύθμιση των εμπορικών θεμάτων όπου μέχρι τώρα γινόταν αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του Α.Κ. περί εταιρείας για την κάλυψη όλων των κενών του Εμπορικού Νόμου, αλλά και η προστασία και διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα. Με τις νέες διατάξεις επιδιώχθηκε συγκεκριμένα η δημιουργία ασφαλέστερου νομοθετικού πλαισίου για τις προσωπικές εταιρείες, η απλοποίηση της διαδικασίας ίδρυσης προσωπικής εταιρείας και η αποφυγή λύσης της εταιρείας.

Η εισαγωγή των νέων νομοθετικών διατάξεων θεωρείται ότι άμβλυσε το έντονα προσωπικό καθεστώς κυρίως ως προς τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει οποιαδήποτε μεταβολή στο πρόσωπο των εταίρων (π.χ. θάνατος). Γεγονότα που συντρέχουν στο πρόσωπο ενός εταίρου δεν οδηγούν πλέον στη λύση της εταιρείας.

Ο νόμος 4072/12, παρά το γεγονός ότι έχει ήδη κατακριθεί από το νομικό κόσμο επειδή επιφέρει ριζικές αλλαγές, στοχεύει στην δημιουργία υγιών επιχειρήσεων, προσαρμοσμένων στη νέα ελληνική πραγματικότητα. Εκτός των άλλων προάγει τις βασικές αρχές που ισχύουν στις επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα έχει σκοπό να αποτελέσει την επίλυση προβλημάτων της καθημερινής πράξης και τις γενικότερες κατευθύνσεις του. Κατά συνέπεια τα πλεονεκτήματα που ο νόμος προσφέρει είναι καθοριστικής σημασίας εφόσον το νέο καθεστώς διαμορφώνει πιο σταθερό έδαφος για τις επιχειρήσεις και συγκλίνει στο πνεύμα οικονομικής λιτότητας που πλέον κινούνται οι περισσότερες διαδικασίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

2.1 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ

Από την εταιρική ιδιότητα, ως έννομη σχέση, απορρέουν οι εξής έννομες συνέπειες:

Όταν η αστική εταιρεία στερείται νομικής προσωπικότητας, φορείς του δικαιώματος επί της εταιρικής περιουσίας είναι όλοι οι εταίροι. Πρώτων, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του κάθε εταίρου υφίστανται έναντι των προσώπων, με τα οποία τον συνδέει η εταιρική συμμετοχή(εσωτερικές σχέσεις). Δεύτερον, καθώς η εταιρεία υπάρχει ως αυτοτελής μονάδα και συναλλάσσεται με τους τρίτους, έναντι των τρίτων ευθύνη για τις εταιρικές υποχρεώσεις έχει κάθε εταίρος (εξωτερικές σχέσεις).

Όταν η αστική εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα, οι μεν υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εταίρων υφίστανται έναντι νομικού προσώπου της εταιρείας (εσωτερικές σχέσεις) έναντι δε των τρίτων, έχει το νομικό πρόσωπο της εταιρείας (εξωτερικές σχέσεις). Η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εταίρου της αστικής εταιρείας ο νομοθέτης καθιέρωσε περιορισμένη μόνον ευθύνη. Το ιδανικό μερίδιο του εταίρου κάθε εταιρείας χωρίς νομική προσωπικότητα αποτελεί την εταιρική του μερίδα

2.2 ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ

Αναφορικά με την απόκτηση της ιδιότητας του εταίρου σε μια αστική εταιρεία, είναι δυνατόν να αποκτηθεί όταν συντελούνται τα ακόλουθα:

- Κατά τη στιγμή που δημιουργείται η αστική εταιρεία και μέσω της συμμετοχής του ατόμου – εταίρου στη σύμβαση σύστασής της.²⁰

²⁰ Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ 128

- Μέσω τροποποίησης του αρχικού καταστατικού της αστικής εταιρείας και εισόδου ενός εταίρου σε αυτή, σε χρονική στιγμή ύστερη από τη σύσταση της.

Από την άλλη πλευρά, ένας εταίρος της αστικής εταιρείας είναι δυνατόν να χάσει την ιδιότητα αυτή, όταν συντελείται ένας από τους παρακάτω λόγους:

- Λόγο αποχώρησης του εταίρου με τη θέληση του από την εταιρεία και μόνο στις περιπτώσεις εκείνες, όπου το καθεστώς ορίζει κάτι τέτοιο.
- Λόγω θανάτου
- Λόγω απώλειας της δικαιοπρακτικής ικανότητας ενός εταίρου
- Λόγω κήρυξης σε πτώχευση του εταίρου
- Λόγω αποκλεισμού του από την εταιρεία, κάτι το οποίο πραγματοποιείται για ιδιαίτερα σημαντικούς λόγους και ύστερα από αντίστοιχη αίτηση, η οποία κατατίθεται στο δικαστήριο και ύστερα από την έκδοση ανάλογης απόφασης χάνεται η ιδιότητα του εταίρου.²¹

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΠ 10/2017²²:.....«Ο θάνατος εταίρου επιφέρει αυτοδικαίως τη λύση της εταιρείας, εκτός αν συμφωνηθεί ότι η εταιρεία θα εξακολουθήσει συνεχιζόμενη είτε μεταξύ των λοιπών εταίρων, είτε μεταξύ αυτών και των κληρονόμων του αποβιώσαντος εταίρου, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή υπεισέρχονται στη θέση του τελευταίου, κατά το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία»...

²¹ Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ 129

²² ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)

2.3 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Όσον αφορά τα δικαιώματα των εταίρων, αυτά μπορεί να χωριστούν στα ακόλουθα²³:

❖ Διοικητικής φύσης δικαιώματα

Δικαιώματα συμμετοχής των εταίρων στη διοίκηση της αστικής εταιρείας, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται το δικαίωμα ψήφου, καθώς επίσης το δικαίωμα να πληροφορούνται για την πορεία της εταιρείας.

❖ Περιουσιακής φύσης δικαιώματα

οι εταίροι εμφανίζουν δικαιώματα όσον αφορά την περιουσία της εταιρείας, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται τα δικαιώματα για συμμετοχή των εταίρων στα κέρδη της εταιρείας, καθώς επίσης και στο τελικό αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αστικής εταιρείας, όπως επίσης και στο δικαίωμα λήψης απολήψεων.²⁴

Προς αυτή την κατεύθυνση, ο κάθε ένας από τους εταίρους μιας αστικής εταιρείας έχει τη δυνατότητα της ενεργούς συμμετοχής του στη λήψη αποφάσεων στην εταιρεία, εκτός της περίπτωσης που ομόφωνα έχει αποφασιστεί κάτι διαφορετικό, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι το ίδιο το καταστατικό μιας αστικής εταιρείας αναφέρει, ότι οι αποφάσεις από την πλευρά των εταίρων μπορούν να λαμβάνονται είτε πλειοψηφικά σε επίπεδο προσώπων, είτε πλειοψηφικά σε επίπεδο μερίδων.

Το τελευταίο δικαίωμα είναι δυνατόν να αναιρεθεί μόνο στις περιπτώσεις εκείνες, όπου υπάρχει ρητή συγκατάθεση για τον αποκλεισμό του δικαιώματος αυτό, ενώ είναι σημαντικό να τονισθεί, ότι στις περιπτώσεις αυτές είναι απαραίτητο να πραγματοποιηθεί περαιτέρω διερεύνηση του ζητήματος, αναφορικά με το κατά πόσον η αναίρεση της ψήφου στοχεύει στο να έρθει κάποιος εταίρος σε δυσμενέστερη θέση έναντι ενός άλλου εταίρου.²⁵

²³ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 50

²⁴ Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ 125

²⁵ Τριάντος, Ν. (2015), «Αστικός κώδικας», Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

Κατά αυτό τον τρόπο, στις περιπτώσεις που παρουσιαστεί κάτι τέτοιο, η απόφαση η οποία έχει ληφθεί θεωρείται ότι είναι άκυρη, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 281 του αστικού κώδικα «Η άσκηση του δικαιώματος απαγορεύεται, αν υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος», ενώ τέλος είναι δυνατόν να αποφασιστεί από τους εταίρους, ότι ο αριθμός των ψήφων που έχει στη διάθεσή του κάθε εταίρος δεν θα είναι μία ψήφος ανά εταίρο, αλλά θα εξαρτάται από το ύψος των εισφορών των εταίρων συνολικά.

Τέλος, το καταστατικό της αστικής εταιρείας προβλέπει ρητά, ότι στις περιπτώσεις εκείνες, όπου υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων για κάποιον από τους εταίρους της, όσον αφορά τα εταιρικά και τα ατομικά του συμφέροντα, τότε κατά τη λήψη της απόφασης ο συγκεκριμένος εταίρος δεν θα πρέπει να συμμετάσχει, χάνοντας δηλαδή το δικαίωμα ψήφου του.

Όσον αφορά το δικαίωμα των εταίρων στη πληροφόρηση, όπως ορίζεται ρητά από τον αστικό κώδικα στο άρθρο 755, ο κάθε ένας από τους εταίρους μιας αστικής εταιρείας έχει το δικαίωμα να ενημερώνεται προσωπικά ο ίδιος τόσο για την πορεία της εταιρείας, για τα περιουσιακά στοιχεία της και για τα οικονομικά βιβλία, ενώ σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση, η οποία να περιορίζει τη δυνατότητα αυτή ενός εταίρου.²⁶

Αναφορικά δε με το δικαίωμα συμμετοχής των εταίρων μιας αστικής εταιρείας στα κέρδη, ο αστικός κώδικας μέσω του άρθρου 763 αναφέρει ρητά, ότι οι εταίροι μιας αστικής εταιρείας έχουν το δικαίωμα ίσης συμμετοχής στα κέρδη και στις ζημιές χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το ύψος των εισφορών τους, εκτός των περιπτώσεων εκείνων, που αναφέρεται κάτι διαφορετικά από το καταστατικό της εταιρείας, ενώ σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει δεκτή, οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με τον αποκλεισμό ενός εταίρου της αστικής εταιρείας από τα κέρδη αυτής.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι το δικαίωμα των απολήψεων σε κάθε εταίρο παρέχεται ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες, όπου η χρήση της αστικής εταιρείας δεν εμφανίζει κέρδη, αλλά ζημιές, ενώ παρά το γεγονός ότι η χορήγησή τους μειώνει την

²⁶ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 51-52

περιουσία της εταιρείας, εντούτοις δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι οι δανειστές της εταιρείας είναι εκτεθειμένοι σε περίπτωση χορήγησης απολήψεων, καθώς οι εταίροι συμμετέχουν στην αστική εταιρεία έχοντας προσωπική ευθύνη σε αυτή μέσω της περιουσίας τους.

Τέλος, ο νομοθέτης θέλησε να προλάβει το ενδεχόμενο ανάμιξης τρίτων στις εταιρικές υποθέσεις και για το λόγο αυτό όρισε ότι οι απαιτήσεις μεταξύ των εταίρων από την εταιρική σύμβαση δεν μεταβιβάζονται (ΑΚ 760 παρ 1). Η απαγόρευση αυτή στερεί τον εταίρο από την εξουσία διάθεσης των εταιρικών αλλά και ατομικών απαιτήσεών του από την εταιρική σύμβαση απέναντι στους άλλους εταίρους όπως και των προσωπικών, διοικητικών κυρίως, δικαιωμάτων του²⁷.

2.4 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

❖ Περιουσιακής φύσης υποχρέωση – υποχρέωση καταβολής εισφοράς

Ο στόχος των εταίρων πρέπει να είναι η επιδίωξη του κοινού στόχου και σκοπού της αστικής εταιρείας. Στις βασικές υποχρεώσεις των εταίρων περιλαμβάνεται η καταβολή των εισφορών τους (ΑΚ 741). Αντικείμενο εισφοράς μπορεί να είναι οποιαδήποτε παροχή. Οι εταίροι δεν είναι δυνατόν να υποχρεωθούν σε πρόσθετη αλλά ούτε σε συμπληρωματική εισφορά εκτός αν υπήρξε διαφορετική συμφωνία (ΑΚ 745). Ο κανόνας αυτός πρόκειται για βασική αρχή, η οποία διέπει όλο το εταιρικό δίκαιο.

❖ Υποχρέωση πίστης

Οι εταίροι μιας αστικής εταιρείας έχουν την υποχρέωση πίστης σε αυτή, γεγονός που τους υποχρεώνει να αποφεύγουν οποιοσδήποτε πράξεις, οι οποίες θα είναι αντίθετες με το συμφέρον και τους επιδιωκόμενους σκοπούς της εταιρείας, όπως είναι για παράδειγμα η πραγματοποίηση ανταγωνιστικών με την εταιρεία δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και η συμμετοχή τους σε άλλες εταιρείες, οι οποίες δρουν

²⁷ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 52

ανταγωνιστικά της αστικής εταιρείας στην οποία αποτελούν μέλος, καθώς και η τυχόν μεταφορά μυστικών της αστικής εταιρείας σε τρίτα πρόσωπα.

❖ Διοικητικής φύσης υποχρέωση

Στις βασικές υποχρεώσεις των εταίρων μιας αστικής εταιρείας περιλαμβάνονται η διαχείριση και η εκπροσώπηση της σε τρίτους, όσον αφορά ζητήματα που σχετίζονται με τη δραστηριότητά της.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί, ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί έγκυρη οποιαδήποτε πράξη με βάση την οποία μπορεί κάποιος από τους εταίρους μιας αστικής εταιρείας να απαλλαγεί από τις ζημιές μιας χρήσης της εταιρείας, ενώ η μόνη περίπτωση να θεωρηθεί έγκυρη μια τέτοια πράξη αφορά μόνο την περίπτωση που ο εταίρος που εξαιρείται από τις ζημιές, έχει συνεισφέρει στην εταιρεία μόνο με την προσωπική του εργασία.

2.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Η διαχείριση αναφέρεται στο σύνολο δραστηριοτήτων νομικής και υλικής φύσης, οι οποίες στοχεύουν στην επίτευξη των κοινών σκοπών μιας εταιρείας και διακρίνεται σε δύο μορφές, στην εσωτερική και στην εξωτερική, οι οποίες αφορούν τα ακόλουθα:

- Η εσωτερική διαχείριση αφορά σε ένα σύνολο πράξεων διοίκησης, οι οποίες συντελούνται εσωτερικά σε μια αστική εταιρεία, όπως είναι για παράδειγμα η λήψη αποφάσεων, η σύνταξη απογραφής κλπ.
- Η εξωτερική διαχείριση αφορά στο σύνολο των σχέσεων της αστικής εταιρείας με το εξωτερικό περιβάλλον της, όπως είναι για παράδειγμα η αγορά α' υλών, καθώς επίσης και τυχόν προσλήψεις προσωπικού στην εταιρεία κ.ο.κ. Για την εξωτερική διαχείριση της εταιρείας θα αναφερθώ παρακάτω.

Επιπλέον, στο κομμάτι της διαχείρισης περιλαμβάνονται εκτός των άλλων και η διαδικασία της λήψης των αποφάσεων, καθώς επίσης και οι συμβάσεις που

υπογράφει η εταιρεία με τρίτους, όπως επίσης και η εκπροσώπηση της εταιρείας με δίκαιο τρόπο. Στη διαχείριση περιλαμβάνονται και διάφορες πράξεις, όπως είναι για παράδειγμα ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται το δίκτυο διανομής της εταιρείας, καθώς επίσης και η αλληλογραφία που στέλνεται και λαμβάνεται από την αστική εταιρεία.

Στο σημείο αυτό αξίζει να τονισθεί, ότι η διαχειριστική εξουσία δεν έχει να κάνει μόνο με το κομμάτι της περιουσίας της εταιρείας και της ανάληψης μετρητών από το ταμείο της για την ολοκλήρωση υποχρεώσεων της εταιρείας, καθώς περιλαμβάνει επίσης και μια σειρά πράξεων διάθεσης εταιρικών αντικειμένων, ενώ αντίθετα δεν περιλαμβάνεται στη διαχειριστική εξουσία, τυχόν τροποποιήσεις των εταιρικών συμβάσεων της εταιρείας.²⁸

Ειδικότερα, όσον αφορά τη νόμιμη διαχείριση, η διαμόρφωση της εξουσίας διαχείρισης έχει οριστεί με βάση τα επίπεδα των συλλογικών διαπραγματεύσεων, όπου ορίζεται ρητά από τη νομοθεσία, ότι αφού σε καμία περίπτωση δεν περιέχονται άλλες ρυθμίσεις στην σύμβαση της εταιρείας, τότε το σύνολο των εταίρων είτε πρόκειται για φυσικά είτε για νομικά πρόσωπα, αποτελούν διαχειριστές της εταιρείας, γεγονός το οποίο υποδηλώνει, ότι όλοι οι εταίροι έχουν εξουσίες διαχείρισης και εκπροσώπησης της αστικής εταιρείας.

Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά την καταστατική διαχείριση, είναι δυνατόν εάν συμπεριληφθεί σχετική διάταξη στο καταστατικό της αστικής εταιρείας, να πραγματοποιείται άσκηση διαχείρισης της εταιρείας με διαφορετικό από τα προβλεπόμενα τρόπο, ενώ είναι σημαντικό να τονισθεί ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να διοριστούν στην εταιρεία διαχειριστές τρίτα πρόσωπα εκτός των εταίρων.

Ιδιαίτερα σημαντικής σημασίας είναι επίσης και η διαχείριση κατά πλειοψηφία, σύμφωνα με την οποία για τη λήψη των αποφάσεων είναι απαραίτητο να υπάρξει συμφωνία με την πλειονότητα των εταίρων και σε καμία περίπτωση δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη ομοφωνίας όλων των εταίρων.

²⁸ Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ 130-131

Επιπλέον, τόσο ο διορισμός των διαχειριστών όσο και η ατομική διαχείριση είναι δύο στοιχεία τα οποία αποτελούν στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στη διαχειριστική εξουσία. Στην πρώτη περίπτωση, η σύμβαση της εταιρείας είναι δυνατόν να προβλέψει ότι οι εταιρικές υποθέσεις θα διαχειρίζονται μόνο από έναν ή από συγκεκριμένους εταίρους, αποκλείοντας με αυτό τον τρόπο τους υπόλοιπους εταίρους από τη διαχείριση της εταιρείας.²⁹

Από την άλλη πλευρά, μέσω της ατομικής διαχείρισης είναι δυνατή η ύπαρξη συμφωνίας όλων των εταίρων διαχειριστών, με τη διαφορά ότι ο καθένας θα έχει τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων, χωρίς να είναι απαραίτητη η συμμετοχή των άλλων εταίρων.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι οποιοσδήποτε από τους εταίρους – διαχειριστές, εάν το επιθυμεί έχει τη δυνατότητα να μην δεχτεί τις ενέργειες που επιθυμεί να πραγματοποιήσει κάποιος από τους άλλους διαχειριστές –εταίρους, προβάλλοντας κατά αυτό τον τρόπο το δικαίωμα της εναντίωσης, το οποίο όμως είναι ένα δικαίωμα το οποίο είναι δυνατόν να ασκηθεί μόνο από διαχειριστή – εταίρο και όχι από έναν απλό εταίρο της αστικής εταιρείας.

Αναφορικά δε με το τι θα συντελεστεί στις περιπτώσεις που παρά την εφαρμογή του δικαιώματος της εναντίωσης, εντούτοις η πράξη τελικά πραγματοποιηθεί, τότε έχουμε τις εξής δύο περιπτώσεις:

- Στις περιπτώσεις που ο τρίτος που σχετίζεται με την πράξη αυτή γνώριζε την παραπάνω εναντίωση και εντούτοις συναίνεσε να ολοκληρωθεί η πράξη, τότε η πράξη αυτή δεν θεωρείται έγκυρη και δεν υπάρχει και αντίστοιχη δέσμευση της εταιρείας από αυτή.
- Αντίθετα, στις περιπτώσεις εκείνες που το τρίτο πρόσωπο δεν είχε γνώση της εναντίωσης, τότε η πράξη αυτή αποτελεί δέσμευση για την εταιρεία σε αντίθεση με την προηγούμενη περίπτωση, ενώ στις περιπτώσεις εκείνες, όπου η πράξη αυτή ήταν ζημιογόνα για την αστική εταιρεία, τότε ο διαχειριστής που πραγματοποίησε την πράξη αυτή οφείλει να αποζημιώσει την εταιρεία

²⁹ Ελίσα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 55-59

Τέλος, όσον αφορά το δικαίωμα ανάκλησης ενός διαχειριστή, αυτό μπορεί να συντελεστεί μόνο στις περιπτώσεις εκείνες, όπου οι διαχειριστές είναι διορισμένοι με βάση το καταστατικό και εφόσον πληρούνται τα κάτωθι: ³⁰

- ✓ Υπάρχει σπουδαίος λόγος
- ✓ Υπάρχει ομόφωνη απόφαση από το σύνολο των εταίρων για την ανάκληση του διαχειριστή

Αντίστοιχα, η εξουσία που έχει ένας διαχειριστής σε μια αστική εταιρεία σταματάει να υπάρχει στις ακόλουθες περιπτώσεις: ³¹

- ✓ Η αστική εταιρεία βρίσκεται σε καθεστώς λύσης και εκκαθάρισης.
- ✓ Υπάρχει θάνατος του διαχειριστή
- ✓ Ο διαχειριστής κηρύττει πτώχευση
- ✓ Υπάρχει ανάκληση του διαχειριστή με βάση τις προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω.
- ✓ Υπάρχει παραίτηση του διαχειριστή από τη θέση αυτή

2.6 ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

Ο όρος εκπροσώπηση της αστικής εταιρείας αφορά στην εξουσία ενός διαχειριστή μέσω των ενεργειών του να δεσμεύει την εταιρεία απέναντι σε τρίτα μέρη (ΑΚ 756). Από την πλευρά του, ο διαχειριστής έχει τη δυνατότητα εκπροσώπησης της αστικής εταιρείας τόσο σε δικαστικό όσο και σε εξωδικαστικό πεδίο. ³²

Ειδικότερα, στις περιπτώσεις εκείνες, όπου δεν υπάρχει σαφής ρύθμιση περί του αντιθέτου, τότε η εξουσία εκπροσώπησης της αστικής εταιρείας ανήκει στο σύνολο των εταίρων της με κοινό τρόπο. Αντίθετα, στις αστικές εταιρείες, οι οποίες αποτελούν νομικά πρόσωπα, ο διαχειριστής στις περιπτώσεις εκείνες, που έχει την εξουσία να δρα μόνος του, τότε πραγματοποιεί συναλλαγές τόσο στο όνομά του όσο

³⁰ Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ 129

³¹ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 60-62

³² Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 63

και στα ονόματα των υπόλοιπων εταίρων, ενώ από τις ενέργειες που εκτελεί ο διαχειριστής, το σύνολο των εταίρων είναι υπεύθυνοι από κοινού για οτιδήποτε αποκτήθηκε από τις ενέργειες του διαχειριστή, καθώς και για τυχόν υποχρεώσεις που δημιούργησαν οι ενέργειές του.

Όταν πρόκειται για αστική εταιρεία χωρίς νομική προσωπικότητα, ο διαχειριστής αντιπροσωπεύει τους εταίρους, συναλλάσσεται για λογαριασμό τους και οι δικαιοπραξίες που καταρτίζει κατά την άσκηση της εκπροσωπευτικής εξουσίας του δεσμεύουν όλους τους εταίρους. Όταν η εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα, ο διαχειριστής εκπροσωπεί την εταιρεία κατά κυριολεξία (ΑΚ 70, 71)

Όταν ο διαχειριστής εταίρος κάνει υπέρβαση της εξουσίας που κατέχει προς την εκπροσώπηση της εταιρείας, για την εταιρεία χωρίς νομική προσωπικότητα, οι συνέπειες της υπέρβασης προς εκπροσώπηση των λοιπών εταίρων κρίνεται κατά τις ΑΚ 229 επ. η καθ' υπέρβαση πράξη βρίσκεται εν αναμονή καθώς αυτή εξαρτάται από την έγκριση των λοιπών εταίρων. Εάν συμφωνήσουν, ο διαχειριστής πραγματοποιεί οποιαδήποτε πράξη εκπροσώπησης της εταιρείας έστω και αν στην εταιρική σύμβαση υπήρχαν περιορισμοί³³.

Όταν πρόκειται για εταιρεία με νομική προσωπικότητα, η καθ' υπέρβαση του εταιρικού σκοπού, σημαίνει ακυρότητα της πράξης που επιχειρήθηκε η οποία όμως μπορεί να αρθεί με την έγκριση του αρμόδιου βουλευτικού οργάνου της εταιρείας (ΑΚ 229 επ).

³³ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 64-65

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

3.1 ΛΥΣΗ

Με τον όρο λύση της αστικής εταιρείας, αναφερόμαστε σε εκείνη τη χρονική στιγμή, κατά την οποία με την ύπαρξη κάποιου συγκεκριμένου λόγου, πραγματοποιείται μεταβολή του σκοπού της εταιρείας, με αποτέλεσμα ο σκοπός της εταιρείας πλέον να είναι η εκκαθάρισή της. Λύση της εταιρείας σημαίνει διακοπή της παραγωγικής λειτουργίας της με σκοπό την περάτωση της. Προς αυτή την κατεύθυνση, ακόμα και όταν λύεται η εταιρεία, αυτή συνεχίζει να υφίσταται μέχρις ότου ολοκληρωθούν το σύνολο των διαδικασιών της εκκαθάρισης της, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από το άρθρο 777 του αστικού κώδικα.

3.1.1 ΛΟΓΟΙ ΛΥΣΗΣ

Αναφορικά δε με τους λόγους, για τους οποίους μπορεί να λυθεί μια εταιρεία, συγκαταλέγονται οι ακόλουθοι³⁴:

- Στην περίπτωση που η εταιρεία έχει πραγματοποιήσει το σκοπό για τον οποίο συστάθηκε, δηλαδή για παράδειγμα εάν ο σκοπός ήταν η κατασκευή ενός τεχνικού έργου και αυτή πραγματοποιήθηκε, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις εκείνες, που δεν είναι δυνατή η επίτευξη του σκοπού για τον οποίο έχει συσταθεί, όπως για παράδειγμα εάν καταστράφηκε το σκάφος, η αξιοποίηση του οποίου αποτελούσε το βασικό σκοπό της αστικής εταιρείας.
- Ύστερα από απόφαση είτε ομόφωνα είτε πλειοψηφικά (εάν κάτι τέτοιο ορίζεται από το καταστατικό) των εταίρων.
- Στην περίπτωση που στην αστική εταιρεία αποχωρήσουν όλοι οι εταίροι και απομείνει μόνο ένας εταίρος.

³⁴ Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα, σελ 132

- Αν κάποιος από τους εταίρους πέθανε Α.Κ 773, έγινε δικαιοπρακτικά ανίκανος Α.Κ 775, κυρίχθηκε σε πτώχευση Α.Κ 775.

Από την άλλη πλευρά, στις περιπτώσεις εκείνες, όπου η αστική εταιρεία είναι περιορισμένης διάρκειας ή ορισμένου χρόνου, τότε εκτός των παραπάνω λόγων, άλλοι λόγοι λύσης της είναι οι ακόλουθοι:

- Όταν έχει ολοκληρωθεί το χρονικό διάστημα, που ορίζεται από την σύμβαση της εταιρείας, καθώς σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 765 του αστικού κώδικα, από τη στιγμή που η εταιρεία έχει δημιουργηθεί για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, τότε επέρχεται λύση αυτής, μόλις ολοκληρωθεί το χρονικό διάστημα που ορίζεται, χωρίς να είναι απαραίτητη η πραγματοποίηση κάποιων ενεργειών από την πλευρά των εταίρων, ενώ μετά τη λύση της εταιρείας αρχίζει η διαδικασία της εκκαθάρισής της, σύμφωνα με τα οποία η εταιρεία θεωρείται ότι υπάρχει μόνο μέχρι να ολοκληρωθεί η εκκαθάρισή της.³⁵
- Άλλος λόγος λύσης της αστικής εταιρείας είναι ύστερα από έκτακτη καταγγελία βασιζόμενη στο άρθρο 766 του αστικού κώδικα, σύμφωνα με την οποία είναι δυνατόν να υπάρξει καταγγελίας της αστικής εταιρείας, η οποία είναι περιορισμένου χρόνου, σε χρονικό διάστημα πριν την ημερομηνία που έχει καθορισθεί, μόνο στις περιπτώσεις εκείνες, όπου υπάρχει κάποιος ιδιαίτερα σημαντικός λόγος.
- Ειδικότερα, ένας λόγος μπορεί να θεωρηθεί σημαντικός, όταν ένας από τους εταίρους για παράδειγμα αρνείται να προβεί στην καταβολή των εισφορών του στην αστική εταιρεία, λόγω για παράδειγμα πιθανών οικονομικών προβλημάτων.

Στις περιπτώσεις δε εκείνες, που ο σπουδαίος λόγος, ο οποίος προκάλεσε αυτές τις καταγγελίες ήταν η παράβαση τυχόν υποχρεώσεων ενός από τους εταίρους στα πλαίσια της εταιρείας, τότε ο εταίρος που πραγματοποίησε την παράβαση είναι υποχρεωμένος να προβεί στην αποκατάσταση των ζημιών που δημιούργησε στους υπόλοιπους εταίρους της.

³⁵ Ελίσα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 68-72

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ 290/2017 ΑΠ (713727)³⁶

« Έννοια του “σπουδαίου λόγου”. Τέτοια περίπτωση συνιστά, μεταξύ άλλων, και η μεταξύ του εκκαθαριστή και κάποιου από τους συνεταίρους εχθρότητα, καθώς και η δικαιολογημένη δυσπιστία ενός από τους εταίρους ως προς το πρόσωπο του εκκαθαριστή, η οποία μπορεί να ανάγεται σε πιθανολογούμενη μονομερή προστασία των συμφερόντων κάποιου ή κάποιων από τους συνεταίρους, καθώς και η ύπαρξη διαφωνιών και διενέξεων μεταξύ των παραπάνω προσώπων ή των προσώπων, που ορίζονται από το καταστατικό ή το νόμο ως εκκαθαριστές. »...

Από την άλλη πλευρά, στην περίπτωση εκείνη, όπου η αστική εταιρεία δεν είναι ορισμένου χρόνου, αλλά αορίστου χρόνου, τότε επιπρόσθετος λόγος λύσης της αστικής εταιρείας είναι ο ακόλουθος:³⁷

- Η πραγματοποίηση τακτικής καταγγελίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 767 του αστικού κώδικα, το οποίο αναφέρει ότι μια αστική εταιρεία αορίστου χρόνου είναι δυνατόν να οδηγηθεί σε λύση, ύστερα από καταγγελία, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί από οποιονδήποτε από τους εταίρους της.

Στις περιπτώσεις εκείνες, όπου η τακτική καταγγελία πραγματοποιήθηκε μεν σε άκαιρη στιγμή, εντούτοις όμως υπήρχε ένας ιδιαίτερα σημαντικός λόγος, όπως είναι για παράδειγμα η ύπαρξη προβλημάτων υγείας του εταίρου, τότε σε καμία περίπτωση δεν οφείλεται οποιαδήποτε αποζημίωση από τον εταίρο, που πραγματοποίησε τη καταγγελία αυτή.

Αξίζει στο σημείο αυτό να σημειωθεί, ότι καθώς η εταιρεία έχει λυθεί και βρίσκεται στο στάδιο της εκκαθάρισής της, είναι δυνατή υπό προϋποθέσεις, η αναβίωση της, δηλαδή η επιστροφή της σε κανονική λειτουργία (όπως ήταν δηλαδή πριν τη λύση της). Αυτό μπορεί να συμβεί, όταν ισχύει μία από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

³⁶ ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)

³⁷ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 68-72

- Ύστερα από απόφαση, η οποία έχει ληφθεί με ομοφωνία από τους εταίρους της αστικής εταιρείας ή πλειοψηφικά εάν προβλέπεται κάτι τέτοιο από το καταστατικό της.
- Ο λόγος για τον οποίο η εταιρεία οδηγήθηκε στη λύση της να μην απαγορεύει τη δυνατότητα της αναβίωσής της.
- Να μην έχει ολοκληρωθεί το στάδιο της εκκαθάρισής της, ή με άλλα λόγια να μην έχει ολοκληρωθεί η διανομή στους εταίρους της εταιρικής περιουσίας της αστικής εταιρείας.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΠ 10/2017:³⁸ ...«Ο θάνατος εταίρου επιφέρει αυτοδικαίως τη λύση της εταιρείας, εκτός αν συμφωνηθεί ότι η εταιρεία θα εξακολουθήσει συνεχιζόμενη είτε μεταξύ των λοιπών εταίρων, είτε μεταξύ αυτών και των κληρονόμων του αποβιώσαντος εταίρου, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή υπεισέρχονται στη θέση του τελευταίου, κατά το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία. Αν δεν υφίσταται τέτοια συμφωνία η εταιρεία λύεται και τίθεται αυτοδικαίως υπό καθεστώς εκκαθάρισης, επομένως λογίζεται υφιστάμενη και μετά τη λύση της, εφόσον το απαιτούν οι ανάγκες της εκκαθάρισης»...

3.2 ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Όταν η αστική εταιρεία έχει εταιρική περιουσία, η λύση της δεν επιφέρει την αυτόματη εξαφάνισή της (ΑΚ 777)³⁹. Από την άλλη πλευρά, η εκκαθάριση αποτελεί το σύνολο των εργασιών, οι οποίες συντελούνται όταν ολοκληρωθεί η λύση της εταιρείας και ολοκληρωθούν τυχόν εκκρεμότητες που έχουν δημιουργηθεί. Ειδικότερα η εκκαθάριση περιλαμβάνει την πραγμάτωση του ενεργητικού, και την απόσβεση του παθητικού της, όπως και την απόδοση των εισφορών και των πραγμάτων, που υπάρχουν στην εταιρεία στους εταίρους, καθώς και τη διανομή αυτής εφόσον υπάρξει καθαρό υπόλοιπο (ΑΚ 779-782).

³⁸ ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)

³⁹ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 73

Αξίζει να τονισθεί, ότι στις περιπτώσεις εκείνες, όπου η αστική εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα, αυτή διατηρείται μέχρι τη χρονική εκείνη στιγμή, όπου ολοκληρωθούν πλήρως οι εργασίες εκκαθάρισης, ενώ η διαδικασία αυτή είναι προς το συμφέρον των εταίρων της αστικής εταιρείας και όχι προς το συμφέρον των δανειστών της, οι οποίοι όμως προηγουμένως έχουν διασφαλιστεί μέσω της προσωπικής ευθύνης των εταίρων (ΑΚ 759).

Επιπλέον, είναι γεγονός ότι η φάση της εκκαθάρισης, η οποία ακολουθεί τη λύση της αστικής εταιρείας είναι υποχρεωτική και λειτουργεί με δεσμευτικό τρόπο τόσο για τους εταίρους που συμμετέχουν σε αυτή, όσο και για το δικαστήριο, ενώ ειδικά για εκείνες τις αστικές εταιρείες, οι οποίες δεν έχουν νομική προσωπικότητα, αυτές εκκαθαρίζονται μόνο στις περιπτώσεις εκείνες, που κάτι τέτοιο είναι προβλεπόμενο από το καταστατικό τους.

3.2.1 ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Όσον αφορά το κομμάτι της εκπροσώπησης της αστικής εταιρείας για όσο διάστημα διαρκεί η εκκαθάρισή της, αυτή πραγματοποιείται από τους εκκαθαριστές οι οποίοι είναι οι μόνοι, οι οποίοι έχουν το νόμιμο δικαίωμα να εκπροσωπήσουν την υπό εκκαθάριση αστική εταιρεία, ενώ στις περιπτώσεις που δεν ορίζεται διαφορετικά από το καταστατικό, σαν εκκαθαριστές θεωρούνται όλοι οι εταίροι της αστικής εταιρείας (ΑΚ 778 εδ. 1)⁴⁰. Σε περίπτωση που στην εταιρική σύμβαση υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη, ως εκκαθαριστές είναι δυνατόν να οριστούν ένας ή περισσότεροι από τους εταίρους ή και τρίτα πρόσωπα. Εάν υπάρχει έλλειψη εκκαθαριστών λόγω πραγματικής ή νομικής αδυναμίας οι εκκαθαριστές ορίζονται από το ίδιο το δικαστήριο. Οι εκκαθαριστές εκπροσωπούν την εταιρεία και επιδιώκουν την περάτωση των εκκρεμών υποθέσεων και δικών, καθώς και οποιαδήποτε άλλη ενέργεια που είναι απαραίτητη για τη διεκπεραίωση των εργασιών της εκκαθάρισης.

⁴⁰ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα ,σελ 74

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ 290/2017 ΑΠ⁴¹...«Κατά την διάταξη του άρθρου 778 του Α.Κ. "Αφού λυθεί η εταιρεία, η εκκαθάριση, αν δεν συμφωνήθηκε κάτι άλλο, ενεργείται από όλους τους εταίρους μαζί ή από εκκαθαριστή που έχει διοριστεί με ομόφωνη απόφαση όλων. Σε περίπτωση διαφωνίας ο εκκαθαριστής διορίζεται ή αντικαθίσταται από το δικαστήριο με αίτηση ενός από τους εταίρους και η αντικατάσταση γίνεται μόνο για σπουδαίους λόγους". Η ως άνω διάταξη συμπορεύεται με την ευρύτερη διάταξη του άρθρου 786 παρ. 3 του Κ.Πολ.Δικ., κατά την οποία "Το δικαστήριο μπορεί με αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον να αντικαταστήσει την προσωρινή διοίκηση ή τους εκκαθαριστές για σπουδαίους λόγους"»...

3.2.2 ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Κατά τη διαδικασία της εκκαθάρισης, πραγματοποιούνται οι εργασίες που προβλέπονται από το νόμο (ΑΚ 779). Στη συνέχεια εισπράττονται όλες οι απαιτήσεις που έχει η εταιρεία και αμέσως μετά να εξοφληθούν τα κοινά χρέη και να αποδοθούν στους εταίρους οι εισφορές τους.

Στις περιπτώσεις εκείνες, όπου υπάρχουν εισφορές, αυτές αποδίδονται στους εταίρους της, ενώ όσον αφορά τις επιστροφές, κατά τη διαδικασία της εκκαθάρισης επιστρέφονται μόνο κινητά πράγματα και όχι η αξία αυτών.

Επίσης, στη διαδικασία της εκκαθάρισης πραγματοποιείται η εξόφληση των χρεών της αστικής εταιρείας τόσο προς τρίτους όσο και προς τους εταίρους της, ενώ ειδικά για τους εταίρους, στις περιπτώσεις εκείνες, όπου η εισφορά ήταν χρηματική τότε συντελείται επιστροφή του εισφερόμενου ποσού, ενώ αν η εισφορά αφορά αντικείμενο, τότε γίνεται επιστροφή της αξίας αυτού.⁴² Αν η εισφορά του εταίρου συνίσταται σε παροχή εργασίας ή σε χρήση πράγματος, δεν καταβάλλεται σε αυτόν αποζημίωση (ΑΚ 780).

⁴¹ ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)

⁴² Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2η έκδοση, Αθήνα, σελ 73-76

Μετά την εξόφληση των χρεών και την απόδοση των εισφορών στους εταίρους ακολουθεί διανομή της περιουσία που τυχόν έχει απομείνει και διανέμεται στους εταίρους κατά το ύψος της εισφοράς τους (ΑΚ 782). Οι εταίροι έχουν υποχρέωση να καλύψουν το έλλειμμα κατά λόγο συμμετοχής τους στις ζημιές εφόσον δεν δύναται από το σύνολο της εταιρείας (ΑΚ 783). Αν η είσπραξη του ποσοστού του ελλείμματος ενός εταίρου δεν είναι δυνατή, το ποσοστό αυτό καλύπτεται από τους υπόλοιπους εταίρους (ΑΚ 783 εδ 2).

Με το πέρας της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές έχουν υποχρέωση λογοδοσίας. Αν μετά το πέρας της εκκαθάρισης εμφανιστεί άγνωστο ενεργητικό ή παθητικό, αναβιώνει η εκκαθάριση και συνεχίζεται μέχρις ότου διανεμηθούν τα νέα περιουσιακά στοιχεία ή κατανεμηθούν οι νέες ζημιές⁴³.

3.3 ΠΤΩΧΕΥΣΗ

Η πτώχευση⁴⁴ αποσκοπεί στη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη με τη ρευστοποίηση της περιουσίας του ή με άλλο τρόπο που προβλέπεται από σχέδιο αναδιοργάνωσης και ιδίως με τη διατήρηση της επιχείρησης του. Το πτωχευτικό δίκαιο πλέον⁴⁵ ρυθμίζεται από το νόμο 3588/2007.

Η αστική εταιρεία στερείται πτωχευτικής ικανότητας, όταν όμως έχει νομική προσωπικότητα, αντιμετωπίζεται από τον νόμο όπως οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες εκτός από την πτώχευση που στην περίπτωση της αστικής εταιρείας με νομική προσωπικότητα επιφέρει απλά την λύση της. Η πτώχευση της αστικής εταιρείας με νομική προσωπικότητα⁴⁶ επιφέρει παράλληλη πτώχευση των μελών της με άμεση συνέπεια τη λύση της εταιρείας.

3.3.1 ΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

⁴³ Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιριών», 2^η έκδοση, Αθήνα, σελ 75-76

⁴⁴ <https://www.lawspot.gr/nomikes-plirofories/nomothesia/n-3588-2007/arthro-1-nomos-3588-2007-skopos-tis-ptocheysis>

⁴⁵ Ισχύει από 16-9-2007 και αντικατέστησε τον Α.Ν. 635/1937 και το Ν.1892/1990

⁴⁶ Λάμπρος Ε. Κοτσίρης. (2008), «ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ» 7^η έκδοση, Αθήνα, σελ 133

Η πτώχευση κηρύσσεται με δικαστική απόφαση όταν υπάρχει πτωχευτική ικανότητα (υποκειμενική προϋπόθεση) και παύση πληρωμών (αντικειμενική προϋπόθεση). Για να έχουμε παύση πληρωμών⁴⁷, πρέπει ο οφειλέτης να αδυνατεί να εκπληρώνει τις ληξιπρόθεσμες χρηματικές υποχρεώσεις του κατά τρόπο γενικό και μόνιμο. Η πτώχευση κηρύσσεται έπειτα από αίτηση οποιουδήποτε πιστωτή του οφειλέτη που έχει έννομο συμφέρον, του ίδιου του οφειλέτη εμπόρου, και του εισαγγελέα πρωτοδικών, εφόσον τούτο δικαιολογείται από λόγους δημοσίου συμφέροντος. Η διαδικασία και οι συνέπειες της κήρυξης της πτώχευσης ορίζονται από το Ν. 3599/2007.

Η απόφαση, εφόσον η αίτηση δεν απορριφθεί από το πτωχευτικό δικαστήριο, έχει βεβαιωτικό χαρακτήρα επειδή βεβαιώνει την πτωχευτική ικανότητα του οφειλέτη και την παύση πληρωμών, και διαπλαστικό, επειδή δημιουργεί τη νέα νομική κατάσταση της πτώχευσης με τα όργανά της. Η δικαστική απόφαση δημοσιεύεται στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του ταμείου νομικών.

Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο για την κήρυξη σε πτώχευση είναι το πολυμελές πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κύριων συμφερόντων του. Η υπόθεση εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρα 741 επ Κ.Πολ.Δ).

Με τη δικαστική αυτή απόφαση:

- Διορίζεται εισηγητής δικαστής,
- Διορίζεται σύνδικος της πτώχευσης,
- Διατάσσεται η σφράγιση της περιουσίας του πτωχού,
- Προσδιορίζεται ο τόπος και χρόνος της συγκέντρωσης των πιστωτών ενώπιον του εισηγητή δικαστή, σε συνέλευση για τη σύνταξη του πίνακα εικαζόμενων πιστωτών και εκλογή της επιτροπής πιστωτών,
- Ορίζει τον τρόπο δημοσιότητας της απόφασης,
- Ορίζει ημερομηνία σύγκλησης συνέλευσης των πιστωτών για να αποφασίσει σχετικά με την έκθεση του συνδίκου σύμφωνα με το άρθρο 70,

⁴⁷ Λάμπρος Ε. Κοτσίρης. (2008), «ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ» 7^η έκδοση, Αθήνα, σελ 138

- Προσδιορίζεται η ημερομηνία παύσης των πληρωμών (η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν της διετίας από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης ή σε περίπτωση θανάτου του οφειλέτη πέραν του έτους πριν από το θάνατο),
- Αν πρόκειται για πτώχευση Ο.Ε ή Ε.Ε., κηρύσσεται και η πτώχευση των ομόρρυθμων εταίρων τους,
- Παρέχεται τίτλος για την εγγραφή υποθήκης στα ακίνητα της πτωχευτικής περιουσίας, από το σύνδικο, υπέρ της ομάδας των πιστωτών (άρθρο 66 §2).

Η απόφαση είναι αμέσως εκτελεστή και δεν επιτρέπεται δικαστική αναστολή της. Είναι δυνατή η προσβολή της με τα ένδικα μέσα της ανακοπής, της έφεσης και της αναίρεσης, που ασκούνται και εκδικάζονται κατά την ίδια διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας και απευθύνονται και κατά του συνδίκου.

Τα όργανα της πτώχευσης είναι:

- Το πτωχευτικό δικαστήριο, το οποίο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο που κήρυξε τη πτώχευση και ασκεί την ανώτατη εποπτεία στη διεύθυνση των εργασιών της,
- Ο εισηγητής δικαστής (ορίζεται πρωτοδίκης του πρωτοδικείου και τα καθήκοντα του είναι: η επιτήρηση της πτωχευτικής διαδικασίας και η επιτάχυνση των εργασιών της πτώχευσης),
- Ο σύνδικος ο οποίος ορίζεται υποχρεωτικά δικηγόρος, αναλαμβάνει τη διοίκηση της πτωχευτικής περιουσίας του οφειλέτη και διεκπεραιώνει τις εργασίες της πτώχευσης.
- Η συνέλευση των πιστωτών η οποία αποτελείται από όλους τους πτωχευτικούς πιστωτές (άρθρο 82§1) και η οποία αποφασίζει αν πρέπει να συνεχιστεί η επιχειρηματική δραστηριότητα από το σύνδικο η αν πρέπει η επιχείρηση να εκμισθώσει ή να εκποιηθεί ως σύνολο ή να ρευστοποιηθούν τα περιουσιακά στοιχεία χωριστά το ένα από το άλλο, για την αποδοχή η όχι του σχεδίου αναδιοργάνωσης και μετά την περάτωση της πτώχευσης, αν ο οφειλέτης είναι συγγνωστός και γνωμοδοτεί σχετικά με τη διαχείριση του συνδίκου.

- Η επιτροπή πιστωτών (άρθρο 52) η οποία έχει ως καθήκοντα την παρακολούθηση των εργασιών της πτώχευσης και την παροχή συνδρομής στο σύνδικο, να παρέχει ή όχι τη συναίνεση της στην ανάθεση από το δικαστήριο της διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας στον οφειλέτη όταν η πτώχευση κηρύσσεται από τον ίδιο, να παρέχει γνώμη στο πτωχευτικό δικαστήριο, να συναινεί ή όχι στη χορήγηση άδειας από τον εισηγητή δικαστή για τη συνέχιση από το σύνδικο της εμπορίας ή για την εκποίηση εμπορευμάτων ή κινητών πραγμάτων και να παρέχει γνώμη για την κήρυξη ή μη της παύσης των εργασιών της πτώχευσης.

3.3.2 ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

Οι τρόποι που προβλέπονται περιοριστικά στον ΠτΚ ως τρόποι περάτωσης της πτώχευσης είναι οι ακόλουθοι (άρ. 164 ΠτΚ):

- Επικύρωση σχεδίου αναδιοργάνωσης. Με το σχέδιο αναδιοργάνωσης επιχειρείται η περάτωση της πτώχευσης χωρίς να διαλυθεί η επιχείρηση του οφειλέτη και χωρίς να εκποιηθούν τα στοιχεία της πτωχευτικής περιουσίας. Η διαδικασία κατάρτισης του σχεδίου περιλαμβάνει την πρόταση, την προεξέταση από το δικαστήριο, την αποδοχή από τους πιστωτές και τη δικαστική επικύρωση.
- Εκποίηση όλων των περιουσιακών στοιχείων,
- Κήρυξη της παύσης των εργασιών της πτώχευσης λόγω έλλειψης ενεργητικού επειδή λείπουν τα αναγκαία χρήματα ή δεν υπάρχει εύκολα ρευστοποιήσιμη περιουσία.
- Αποκατάσταση του οφειλέτη (άρθρο 169)⁴⁸. Αίρονται οι συνέπειες ως προς το πρόσωπο του οφειλέτη που επήλθαν με την κήρυξη της πτώχευσης και εξακολουθούν να υπάρχουν και μετά την περάτωση της πτώχευσης.

⁴⁸ Η αποκατάσταση γίνεται με απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου μετά από αίτηση του οφειλέτη ή των κληρονόμων του, αν αυτός έχει πεθάνει.

- Πάροδος δέκα ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών (άρθρο 166§3).
- Πάροδος δεκαπέντε ετών από την κήρυξη της πτώχευσης (άρθρο 166§3).

Ως περάτωση της πτώχευσης εννοείται η λήξη της διαδικασίας της συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, κατά την οποία τα όργανα της πτώχευσης και οι αρμοδιότητες τους παύουν να υφίστανται, ενώ αίρεται η πτωχευτική απαλλοτρίωση της πτωχευτικής και μεταπτωχευτικής περιουσίας, και οι πιστωτές αναλαμβάνουν τα ατομικά διωκτικά τους μέσα κατά του οφειλέτη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η αστική εταιρεία αποτελεί τον βασικό τύπο της προσωπικής εταιρείας, δεν έχει νομική προσωπικότητα όμως μπορεί να αποκτήσει όταν επιδιώκει οικονομικό σκοπό τηρώντας τους όρους δημοσιότητας στο Γ.Ε.ΜΗ. Οι κανόνες που εφαρμόζονται σε αυτήν είναι ιδιαίτερης σημασίας εφόσον εφαρμόζονται σε όλες της προσωπικές εμπορικές εταιρείες εκτός, αν υπάρχει ειδικότερη πρόβλεψη από το νόμο.

Με την ψήφιση του ν. 4072/12 επιτεύχθηκε ένα ασφαλέστερο νομοθετικό πλαίσιο για τις προσωπικές εταιρείες, απλοποιήθηκε η διαδικασία ίδρυσης και πλέον, η λύση της εταιρείας σε περιπτώσεις όπως ο θάνατος αποφεύχθηκε. Η διατύπωση του συγκεκριμένου άρθρου δεν αφήνει περιθώρια ερμηνευτικών διορθώσεων και δημιουργεί ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας στις αστικές εταιρίες με νομική προσωπικότητα, επηρεάζοντας, ιδιαίτερα, τις διαρκώς αυξανόμενες κατ' αριθμόν αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες με νομική προσωπικότητα. Αυτόν τον τύπο εταιρίας, επιλέγουν συνήθως οι πάσης φύσεως μη κυβερνητικές οργανώσεις, που επιδοτούνται από εγχώριες πηγές, ενδεικτικά από το Υπουργείο Εξωτερικών, και κυρίως, μέσω προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στις σχέσεις μεταξύ των εταίρων μιας αστικής εταιρείας, ισχύει η αρχή της ισότητας και η αρχή της αυτοδιαχείρισης και επιτρέπεται η ελεύθερη διαμόρφωση των προς τα

έσω σχέσεών τους. Ο κάθε εταίρος ευθύνεται μόνο για τις υποχρεώσεις του και όχι για κάθε πταίσμα, ενώ τις αποφάσεις τις λαμβάνουν όλοι μαζί.

Η αστική εταιρεία είναι μια ευέλικτη μορφή εταιρείας, καθότι δεν χρειάζεται να ακολουθηθεί κάποιος επίσημος τύπος για την ίδρυσή της, και δεν απαιτείται κάποιο ποσό ως κεφάλαιο. Αντίθετα, οι εταιρείες του εμπορικού δικαίου, εκτός από την αφανή, έχουν συγκεκριμένο τύπο και υποβάλλονται σε δημοσιότητα σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία έχει χαμηλό λειτουργικό κόστος και χαμηλή φορολόγηση σε σχέση με άλλου είδους μορφών επιχειρήσεων. Μπορεί να συμμετάσχει σε αυτήν οποιοσδήποτε έχει δικαιοπρακτική ικανότητα, όχι μόνο φυσικά αλλά και νομικά πρόσωπα. Ακόμα και όταν αποκτήσει νομική προσωπικότητα, όταν δεν ασκεί εμπορική δραστηριότητα, δεν είναι έμπορος, σε αντίθεση με τις εταιρείες εμπορικού δικαίου με νομική προσωπικότητα οι οποίες ακόμα και όταν ο σκοπός τους δεν είναι εμπορικός οι πράξεις της είναι πάντα εμπορικές.

Η αστική εταιρεία έχει χαμηλά γενικά έξοδα τόσο λειτουργίας όσο και σύστασης, καθώς δεν απαιτείται συγκέντρωση κεφαλαίων όπως στις μεγάλες επιχειρήσεις. Δεν υπάρχουν αντιθέσεις συμφερόντων όπως στις μεγάλες επιχειρήσεις εφόσον η πραγμάτωση του κοινού σκοπού στηρίζεται στη σύμπραξη τουλάχιστον δύο ατόμων. Είναι μια μορφή επιχείρησης όπου τα μέλη της περιορίζονται σε μικρούς αριθμούς προσώπων συνδεδεμένων μεταξύ τους με δεσμούς εμπιστοσύνης, φιλίας και συνηθέστατα συγγένειας. Για αυτόν το λόγο, είναι εύκολη η ελεύθερη διαμόρφωση των σχέσεων μεταξύ των εταίρων και ισχύει η αρχή της αυτοδιαχείρισης ενώ τα διοικητικά καθήκοντα μπορούν εύκολα να επιμεριστούν. Στις σχέσεις μεταξύ των εταίρων ισχύει η αρχή της ισότητας.

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά της αστικής εταιρείας την κάνουν ιδιαίτερα ανταγωνιστική απέναντι σε άλλες εταιρικές μορφές ιδιαίτερα για σκοπούς φορολογίας. Θα πρέπει ωστόσο να λαμβάνονται υπόψιν όλες οι παράμετροι προκειμένου να λειτουργήσει ορθά μια αστική εταιρεία και να αποφεύγεται οποιαδήποτε παρέκκλιση από το γράμμα του νόμου που θα μπορούσε να οδηγήσει

σε μετατροπή της εταιρείας σε άλλο εταιρικό σχήμα με επιπρόσθετες ενδεχομένως υποχρεώσεις για τους εταίρους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ελίζα Δ. Αλεξανδρίδου. (2007), «Δίκαιο εμπορικών εταιρειών», 2η έκδοση, Αθήνα.
- Αναστασόπουλος, Γ. (2017), «Επιτομή Εμπορικού Δικαίου», 7η έκδοση, Αθήνα.
- Άρθρο 252, Κώδικας Νομικού Βήματος.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 11 Απριλίου 2012, μέρος εβδομο προσωπικές εμπορικές εταιρείες, κεφάλαιο Α' ομόρρυθμη εταιρεία.
- Εφημερίδα της κυβερνήσεως, (1996), «Σύσταση φορέων για την επιτάχυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας και άλλες διατάξεις», νόμος 2372, ΦΕΚ Α' 29/28.2.1996.
- Κασσαβέτης, Δ. (2001), «Πρακτικά συνεδρίου», ΤΕΙ Μεσολογγίου, σελ. 105.
- Λάμπρος Ε. Κοτσίρης. (2008), «ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ» » 7^η έκδοση, Αθήνα.
- Ν. Κ Ρόκας. (2006), «Εμπορικές Εταιρίες», 5^η έκδοση , Νομική Βιβλιοθήκη.
- ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL).
- Τριάντος, Ν. (2015), «Αστικός κώδικας», Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- WWW.LAWSPOT.GR